

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XIX. De Locis & temporibus ad Orandum designandis: de frequentia, continuatione, & perseuerantia vsque ad mortem: de varijs modis Orandi semper.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

tu & veritate adoret te in æternum.

CAPVT XIX.

DE LÖCIS & TEMPORIBUS
ad Orandum designandis; de frequen-
tatione & perseverantia usque
ad mortem; de variis modis Orandi semper

INTER illa externa, quæ multum
cōferūt ad Orationē suæ vocatæ
sive mentalē, cū spiritu habentem
multoq; magis ad intimū cū
familiaritatē, sunt *locus & tempus*
ad ea apta. Præmittendum tamen est in
casibus, non esse tibi libera, tempus aut
orandi, tibi constituere.

1.

Primus casus est, cum Deus D. N. per
sua inspiratione efficaciter te ad orandū
peruerit. Tunc n. orationē ipsā meritō auspicari
is, si fieri cōmodē poterit eodē loco & tē-
pore, quo suggeritur inspiratio; sive id die
nocte, in loco secreto, & sacro; publico
privato eueniat. Vt. n. supra diximus; q. tibi
inspirat, vt ores, supplebit omnes cōmoditates
quæ desunt loco & tempori.

2.

Secundus casus est, cū necessitas aut pericu-
lū, ad orandum cogit: tunc .n. idem tempus
locus imminentis periculi, est etiam orationis
vt non sit opus aliud quærere. sicut Iob. (quod
expendit S. Chrysostr.) orauit in sterquilino
lonas in ventre Ceti, Daniel in lacu leonum

& Chry-

Christus Dominus in ipsa cruce. Ipsa .n. ne-
cessitas orandi, remouet orationis impedimē-
ta, in dēā reddit feruentiorē; q̄ si in aliud tē-
pus aut locū differres, succūberes fortē & tar-
de venret remedium.

Præterea (vt benē expēdit Gerson) vnusq̄s-
q̄ debet accōmod. re se præcipuē loco & tē-
pori sibi ab obedientia superiorum, aut status
sui constitutionib. præscriptis: ibi n. inueniet
Deum, & eo tempore potius, quam aliàs.

Præter hos cas⁹, tēplū ipsum ex se p̄stat cæ-
teris, ad Orandū: propterea .n. De⁹, illud appel-
lat a domū orationis suæ, vbi ille assistit, vt faue-
at peculiari prouidentia orantib⁹: Et orationē,
quæ ibi fit, vocat ipse suā, eo quod eam dirigat,
& tanquā suam aspiciat, vt exaudiat; & eā ha-
benti indulgeat, iuxta id q̄ Regi Salomoni di-
xit ipse deus, loquens de templo, quod ille æ-
dificauerat: *Et erunt oculi mei & or meum ibi*
sanctis diebus ad respiciendū .f. & amandum,
ad locum illum recurrentes, orationis causa.
Et idem Salomon ait, Deum exauditurum ora-
tiones, quæ in templo funderentur pro quacū-
que necessitate; in cuius rei testimonium ex-
audiuit, q̄ ipse Rex tunc fundebat. *Nā c. um iō*
uisset fundens preces ignis descendit de cælo &
tenor aut holocausta & victimas. & manes
domini impleuit domum. Quod si hoc in anti-
quæ illius legis templo Deus faciebat; quid fa-
ciet in templis legis nouæ? in quib. nō arca pro-
pheticæ est, sed ipsa veritas p̄ eam significata,
hoc est

Hom 79. ad
pop.

3.
Tract de my-
stica Theol.
pract. coa.
fid. 9.

al. saia. 56 7.

1.
b. 3. Reg. 9. 3.

c. Paral. 7. 1.

SPIRITUS
PONTE

hoc est ipsemet Christus verus Deus & homo
latens sub accidentibus Sanctissimi Sacramen-
ti: qui voluit manere nobiscum, non solum
in sacra communione eum sumere eiusdem
iam, vt possemus exercere in templis ad
orationis & orationis, in ipsius presentia,
solum qua Deus est, sed etiam qua homo.

2. NIHILOMINVS ad secretam & pri-
tam Orationem, licebit eligere eum locum
qui magis confert ad orationis finem con-
quendum, iuxta dispositionem cordis & cor-
poris, sicut supra dicebamus de situ externae
orationis seruando.

Cap. 9.

QVOSDAM enim magis recolligit locum
obscurus, alios clarus: alij facilius mouentur
in Oratione, si ad orandum consecuta
loca altiora, sicut dicitur *S. Petrus & e iudic. 8. 5.*
lij si exeant ad solitudines & loca deserta,
cuius legitur de Christo, quod orauerit in tem-
plo, in monte seorsim, & in Cœnaculo pul-
ce, in horto Gethsemani seorsim, & in
cruce, vt enim erat Magister Orationis, vt
exemplo suo approbare omnia loca, in quibus
illa fieri possit; ita tamen, vt si locus
rit publicus, orationis intentio sit secreta:
si periculum adsit vanitatis, præstabit
ipsemet Christus consuluit, *in intrare in cubiculum domesticum, & clauso ostio orare;* ne
visibilis hostis intret; nec inuisibilis occu-
pationem habeat suggerendi inanem gloriam
præsumptionem.

¶ Matt 6. 6.

QVOD attinet ad tempus Orandi, non
res d

res est, ab Ecclesia esse constituta septem tem-
 poribus, quibus Ecclesiastici, septem horas Cano-
 nicas dicant, antequam orandi consuetudinem
 sequentes in septem diei horis: quã seruabat Da-
 uid, cū esset occupatissimus in Regni governa-
 tione: *Septies inquit in die laudē dixi tibi, su-
 per iudicia iustitiarū tuarū.* Iustūq; est idē præstare
 q̄ Psal. 118. 164.
 q̄, qui diuino cultui sunt dedicati, idq; eo stu-
 dio, vt imitantes h̄ S Petrum, quando puenerit
 hora orationis, relinquāt potius cibū, etiã si fa-
 micat, orētq; tanto seruire, vt digni sint quorū
 h̄ Acto. 10. 10
 Deus eleuet Spiritū, suaq; secreta eis reuelet.
 Ad priuatam vero Orationem, solemnia
 tria sunt tria diei tēpora, quæ principiū, me-
 diū, & finē eius cōplectuntur, de quibus idem
 David *in vespere, mane, & meridie, narrabo &
 & exannunciabo.* Deo meas necessitates; *& exau-
 diet me.* Hinc fluxit mos ille, quē Apostoli tra-
 diderunt, (vt refert S. Clemens) orandi ter in
 die precationē Dominicam; & fortē ex eadem
 consuetudine manauit, quæ nunc est in multis
 Libr. 7. eon- 4.
 stis partib⁹, dandi signū ad salutationē An-
 gelicā, in tribus diei temporib⁹, mane meridie,
 cap. 25.
 & vespere. Et vt infirmiores & etiam deli-
 ciores, ter in die corporalem refectionē su-
 mant, ientaculum scilicet, prandium, & cœ-
 nam: Ita qui debilitatem suam agnoscunt,
 cupiuntq; animæ suæ indulgere, meritō cō-
 sumant hęc tria tēpora, ad sumendam refe-
 ctionem spiritualem, numquam eam consue-
 tudinem intermittentes; sed præmittētes sem-
 per refectionem spiritus, corporis refectioni.

SPIRITUS
PONTE

S. I.

De tempore orationis Matutina.

QUAMVIS tria hæc tempora, Orationi sint apta; Matutinum tamen lucululum, quod noctis partem completitur, celebre est in scriptura, & aptissimum ad prolixius & quietius orandum, antequam locus pateat occupationibus diei.

I.
Regul. 37. ex
fusis.
Cassian. col.
lat. 21. c. 26.
a Exo. 22. 29.

Primum, quia (vt ait S. Basilius) æquum est offerre Deo a primitiis diei, & actionum earum, primos scilicet tuarum potentiarum fructus & actus primos, quos à somno exiens exeres. Offer igitur primitias in primis intellectus tui, bonas scilicet cogitationes; & voluntatis, affectus scilicet pro lingua, verba proferens diuinarum laudum manuum, quibus te signo crucis consignas; que ad cœlum in Oratione leues; totiusque corporis, genua flectēs, aut in terram incidens, ad Creatorem tuum adorandum. Et implebis quod dixit Dauid: b *Præueniet uultus meus ad te diluculo, vt meditare eloquia tua.* Sed quem putas præuenit Dauid diluculo ipsum Deum? hoc non est possibile. Nam Deus omnes præuenit auxilio suo: & vel prima bona cogitatio, à Deo oritur, & diuina Sapientia (vt ait Sapiens) c *præoccupat eos, qui se inuisant, vt illis se prior ostendat, quam eam ipsi querant; pulsantque ipsa ad portas eorum.*

b Psal. 118.
148.
b Psal. 37. 14.
Mane oratio
mea præueniet te.
c Sapi. 6. 14.

illi aperiant; *asident enim illam foribus suis*
aperient. Postquam verò Deus auxilio suo te
 prevenit, debes tu mane pręvenire omnes ho-
 stes tuos, Dæmones, sensus carnis, & cogitati-
 ones omnes, ac sæculi occupationes, ita vt pri-
 mo occupes domũ cordis tui, cogitationib. San-
 ctę Orationis, quam illi eandem occupent.
 Sed ulterius tibi est progrediendum, vt
 summo mane offeras Deo primitias eiusdem
 mentis ita vt prima lux Solis deprehendat te in
 oratione constitutum, vt cęlestis Sapientię
 luce perfruaris, dicentis: *d Ego diligentes me*
pręvenio: & qui mane vigilant ad me, sine dubio
pręvenient me. Siquidem qui ita mane surgunt,
 testimonium amoris sui erga me proferunt; &
 seruis, quo me quærunt. Miro artificio
 Deus usus est, vt Israelitas per desertum am-
 bulantes impelleret ad *colligendum Manna,*
nequam Sol oriretur; neque enim solum il-
 lud Manna corrumpebatur, quod ab vno die
 ad alterum seruabatur; sed etiam quod col-
 ligebatur, *cũ Sol incalisset liquefiebat, & dif-*
fundebatur. Et erat res mira: (ait Sapiens) vt,
 quod ab igne non poterat exterminari, etiam
 si lingēs esset, si mane illud colligeretur: *statim*
calent ab exiguo Solis radio calefactum, tabes-
cent in ipso campo in pœnã ignaorum: vt no-
num omnibus esset, quoniam oportet pręvenire
sum ad benedictionem tuam & ad ortum lucis
te adorare. Quid verò magis conueniens est,
 quam summo mane se disponere ad recipi-
 endam benedictionem & dona Dei, qui

d Prov. 8. 17.

e Exo. 16. 21.

f Sap. 16. 27

V 2 sum-

SPIRITUS
PONTE

summo mane ad ea conferenda se offert. Siquidem ergo Sol iusticiæ, præuenit radios sibilis Solis, ut nos cælestibus suis radiis strebet; quantum erit, si tu surgas ante ortum Solis, ut lucem illam recipias, quam Deus tibi fert; ne conqueraris, si non inuenias Mater orationis, non surgens diluculo ad orandum illud inuenias. Nam, quæ admodum Israelique die tardius accedebant ad colligendum Manna illud non inuenientes, priuabantur illa de portione, & lassitudinis est famæque pariebantur ta qui ex pigritia in lecto hærent; quando ea ad orationem accedunt, non inueniunt Matrem diuinæ consolationis. P. Christiano in digressu ait S. Augustinus, esse, quod Solis radius in lecto cente (si Sanus sit) inueniat; & rem fecerunt S. Ambrosius, quod clara lux Solis feriat oculum nolenti corporis. Si. n. curiosi diligenter Scholastici parum dormiunt, & multum vigiliant, & diluculo surgunt ad studia; Quanto quietius, ut tu vigiles, ac diluculo surgas ad orandum, & laudandum Deum? siquidem ante ipsam diluculo excitantur, teque ad id inuocant cantu suo. Si itaque cupis, orationem tuam audiri, diluculo surge ad orandum. *g. quomodo ad te orabo, Domine, (ait David) mane et dies vocem meam. Et ut est apud Iob: h. Si diluculo consurrexeris ad Deum, & omnipotens fueris deprecatus statim euigilabit ad te, & precatum reddet habitaculum tuum. Quod si dicatur etiam in lecto te posse orare, eumque rigare lacrimis, sicut faciebat David; respondebo curam*

Refert Tur-
recremata
Tract. 32. in
regul. S. Be-
nedicti.
In Psal. 118.
Serm. 7. v. 7.

g. Psal. 5. 4.
h. Iob. 8. 5.

S. Ambro-

S. Ambrosio: etiã i sponsam in lectulo suo pernoctans. n. potius est locus ad dormiendum, & ad indulgendum, q̄ ad Orationem, nisi forte agros. Si autem sanus es, quamuis liceat in omni loco & tempore, Dei præsentis meminisse: melius tamen est (ait S. Hieronymus) ut cum ipso Davide, diluculo ex lecto surgas; corpusq; & manus ad Deum eleues.

CONSTITVE itaque horam, qua surgendum sit tibi ad Orationem, quæ ubi aderit, (vt ait Ecclesiasticus) k nontetrices: sed cum lætitia & festinatione surge, cogitans Deum ipsum tuæ dicere illud Canticorũ: Surge prope amica mea & Veni ad habitandũ in foraminibus Petraræ; aut Angelũ dicere, quod S. Petrus, cũ dormiret in carcere inter duos milites: Surge velociter & praeingere, circũdati tibi vestimentũ tuũ & sequere me. q̄ vocẽ ubi audiueris, fac q̄ S. Petr⁹; de quo dicitur, & fecit sic sequens Angelũ. lect⁹. n. etsi delicix sint carnis, est tamen carcer Spiritus, in quo ab inuisibilibus hostibus circumdatur, conantibus eum ibi detinere. Licet quoq; imaginari quod cum somnus sit mortis imago, lect⁹ quoq; sit sepulchrum; ex qua, constituto tempore pro somno, Angeli vocant tremenda illa voce: Surgite mortui, & venite ad iudicium. Et sicut mortui, in momento obedient illi voci, vt se coram supremo iudice, qui iudicaturus est illos, statim præsentent, ita obediã tu, vt in oratione, te corã Deo p̄sentes, petasq; misericordiã, colligas tuũ Manna,

supra.
i Cant. 3. 1.

Epist. de Anti & Vtil. Vigiliarum Tom. 4. 3.

k Eccl. 32. 15
l Cant. 2. 10.

m Actol. 12. 7

SPIRITUS
PONTE

a Leuit. 6. 12.

ignemque deuotionis accendas, n quem

o Psal. 118. 92

Deus nutriti à Sacerdote, subijcitur lignum
per singulos dies. O Deus æterne, o cuius or
natione perseverat dies, quoniam omnia, qu
cunque creasti, seruiunt tibi, opto totum
pendere, perseverando in oratione, qu
seruiam. p Excita ergò me mane diluculo.

p Psal. 45. 6.

iuua me sicut sponsam tuam, vt orans, fa
oportet, tam copiosam obtineam benedi
onem, vt mihi sufficiat ad perseverandum
to die in feruore.

S. 2.

De Vigilis & nocturno tempore.

ALTERVM tempus Orationi de
natum potest esse vespertinum, eoque
fit etiam p ea valde opportunum,
quam scilicet negotia & occupationes diei
sarunt. Hoc tempus magno in honore
pud Ecclesiam, quæ memor Christum
iussisse, nos a vigilare in quatuor vigiliis
expectantes aduentum Iudicis, rationes
bis exacturi, designauit tres nocturnos &
des, tanquam quatuor Orationis tempora,
quibus eius ministri vigilarent & orarent,
quid mirum (ait S. Ambrosius) si tu vigilas
salute propria orans, pro qua Saluator, bon
pernoctans in Oratione Dei, orans feruent
ratione, digna eo, qui illam fundebat, Deo
& homine; Et eo, ad quem dirigebarat, & e
neus, qua Deus. dæmō (ait S. Augusti.) vigi

a Lucz 12. 38

a Mat. 24. 42

In Psal 118.

b Luc. 6. 12.

semper in tuam perniciem, & tu non vigilabis
 quando, vt ei resistas? Et, si b *fabri noctem, tan*
quam diem transigunt, vt vigilia sua perficiant
 quidque ob propria emolumenta tempora-
 ra: multò æquius est, vt vigilatu in Orati-
 one, propter emolumenta spiritualia, quæ
 sunt maxima. Vigilando enim (ait S. Hiero-
 nymus) timor excluditur, fiducia compara-
 tur, domatur caro, omnia vitia deficiunt, ro-
 boratur charitas, ignorantia fugit, floret
 prudentia, & intellectus acuitur, & gladio
 Spiritus vulneratur, ac læditur Dæmon, qui
 vitiorum est caput; ac denique virtutes e-
 minenter comparantur. O si tantam salutis
 ac perfectionis tuæ sollicitudinem haberes, quæ
 expelleret nimum ad dormiendum affectum,
 inueneret verò desiderium vigilandi? Si c *filia*
(ait Ecclesiasticus) patris est abscondita vigilia,
& sollicitudo eius aufert illi somnum: Quis
 ergo magis est filia tua, quam ipsa anima.
 Quod si es sollicitus pro illa, ne pereat; hæc
 sollicitudo faciet te vigilare, vt pro eius cu-
 stodia & remedio ores.

POST QUAM ergo diei occupationibus
 satisfeceris, designa tibi aliquam horam no-
 ctis, qua te ad orandum recipias: sequens Iere-
 mias consilium: d *Consurge, inquit, lauda*
Deum in nocte, in principis vigiliarum: effunde
sicut aquam cor tuum, ante conspectum Domi-
ni. Aptè verò dicit: sicut aquam, & non
 sicut oleum; quod cum effunditur, semper
 relinquit aliquid adhærens vasi, in quo

SPIRI
PONTE

erat : vt intelligas, nihil eorum, quæ in
 diu egisti, debere cordi tuo adhærere ; sed
 omnia esse effundenda, & in dei præsentia
 constituenda ; vt ille, sicut potest, sub
 ueniat, & pro suo libitu de eis disponat
 desiderante, vt impleat Deus vacuitatem

Psal. 138. 12. hanc cordis tui, non re alia quam seipsum
 O Deus æterne in cuius conspectu et
sicut dies illuminatur, & in tenebris lucet,
gratias tuas communicare soles, doce me qua
 rere te de nocte ita vigilando & orando, ut
 inueniam, teq; fruam. Amen.

SED quoniam non potest corpori cogitationis
 ueniens somnus subtrahi, decet vt ex parte
 tua cures, somnum esse Christianum
 deuotum, vel aliquod breue tempus,
 ipso lecto orationi dando vel versando me-
 moria ea, quæ cum surrexeris mane
 cogitaturus, aut aliquam Orationem
 uotè recitando, aut denique Sanctam
 quam cogitationem ita ruminando, vt
 cogitanti somnus obrepat. Hoc enim tria
 gna commoda affert. *Vnum* est, quod liberat
 à malis somnijs, & bona adferat, de rebus
 ante somnũ cogitabas. *Alterum* est, quod cogitatione
 ties euigilaueris, inuenies cor tuum tenentem
 ga Deum D.N. & facile in breuẽ aliquã Ora-
 unculam erumpes; quo fiet, vt matutino tem-
 pore, bene sis dispositus ad orationem prohi-
 orem, quia somnus non interruperit praesens
 dentem deuotionem. Hoc totum experiri
 S. Patres; & ideo S. Hieronymus de se refert

Epist. 18.

se nati

ut nunquam consueuiffet fomnum capere, quin
 quendam audiret, aliquid ex fcriptura facra le-
 gorem. S. Ambrofius confultat Virginibus, vt
 ponentur orationem Dominicam & pfalmos
 recitantes, fomnum expectare. Et idem confu-
 lit Tyronibus S. Bonauentura, quo femper fint
 deuoti. Et S. Bafilius fuadet, ita incumbere, vt
 fomnus fit meditatio fanctitatis. Nam ideo in-
 cebat Deus, populum fuum meditari in man-
 datis eius, *f dormientem ac vigilantem, g cum*
accumberet acurgeret; tanquam defideran-
tem, vt fomnus in ea meditatione inuaderet,
quæ continuaretur ftatim ac euigilaret, ficut
 dixit Dauid: h fi memor fui tui fuper ftratum
 meum, in matutinis meditabor in te. Et quan-
do quidem Deus (vt dicitur in libro Iob) i quã-
do irruit fopor fuper homines, & dormiunt in
 cubulo, tunc aperit aures virorum, & erudiens
 eos inftruit difciplina. AEquum eft, te ita difpo-
 nere feruum tuum, vt non ponas obicem in-
 ftructioni diuinæ: Non quo tales reuelationes
 in fomniis quæras, quæ funt periculofæ, fed,
 ne indignum illis te facias, & inhabilẽ reddas
 ad inftructionem, quam Deus offeret vigilan-
 ti. De facratiffima Virgine Domina noftra, ait
 fanctus Ambrofius, quod cum dormiret cor-
 pore, mens eius vigilaret in oratione. Ita vt
 impleretur in ea, iuxta literam, quod dicitur
 in libro Canticorum: *k Ego dormio, cor meum*
 uigilat. Hoc ait S. Ioannes Climachus, folet
 Deus concedere ijs, qui magno feruore & cõ-
 tinuatione, huic exercitationi fe tradunt: Est-

Lib. 3. de
Virg.

De reform.
Nouit. p. 1.
c. 9
Orat. 2. de
precat.
Et hom. in
Iulitham
Mart.
f Deut. 6. 7
g b. 11. 19
h Pfal. 62. 7
i Iob. 34. 16
Vide S. Greg.
l. 23. Mor. c.
12.
S. Tho. 2. 29
172. 2. 1. ad 2.
q. 95. 2. 6.

Lib. 2. de
Virg.

k Cant. 5. 2
Gradu 10.
ad fin.

SPIRITUS
PONTE

que bonum id ab eo petere, dicendo humiliter: O Deus æterne, qui es cor & amor iustorum qui tecum conuersantur: vigila tu, Domine, me, quando ego dormio, talem mihi somnum concedens, qui initium sit feruentis orationis in vigilia habendæ. Amen.

§. 3.

*De oratione in omni loco & tempore
continuata.*

VLTERIVS etiam necesse est progrediatur diligentia nostra, si desideramus implere, quod sacra scriptura nos monet, de frequentia, continuitate, & perseverantia in oratione, dicens, ut oremus in omni loco, & tempore, nullo prorsus excluso; aliquid addens ad id multas rationes, in præcedentibus capitibus insinuat, quarum hæc est summa.

1. **E**S T autem prima: quia in omni loco & tempore, necessaria est observantia divinis legibus: ad quam necesse est, a *multiplicare orationem, & semper in ea meditari.*

Eccl. 35. 1.

Deut. 6. 7.

2.

Secunda est: quia in omni tempore, indigemus Dei auxilio, ad animæ vitæ consecrandam; sicut respiratione ad vitam corporalem. Necesse itaque erit *hos operire* frequentia, & *attractare* (ut ait David) *spiritum* à quo vita dependet.

2C. 318. 131.

3.

Tertia est, quia in omni loco & tempore *vigilat aduersarius noster Diabolus, & talis* quam leo rugiens circuit, quærens quem devorare possit.

1. Pet. 5. 8.

ut, cui ut resistamus fortes in fide, necesse est vigilare, valdeque instanter orare in omni tempore. Non audes (ait S. Chrysostomus) exire inermis; & absque gladio, cum habes hostes: & audes sine oratione exire, à hostibus circumdatus?

Quarta est, eò quod ignis amoris proprii, fit continuus vermis virtutis spiritus, quam tandem consumet, nisi reparetur e quotidianopane, quem impetrat oratio. Et ideo eum peris tantum pro hodierna die, cum dicis: *Danobis hodie*, ut cras eundem petas, & singulis diebus donec *hodie cognominatur*, qui (ut ait Apost.) est totum tempus huius vitæ.

Quinta, quoniam ignis charitatis in altari cordis, est extra suam spheram, à multis hostibus obsessus, qui illum debilitant, & quasi exingunt; nisi quotidie & singulis horis g eū gratias frequentibus meditationibus & orationibus, quibus conferuetur.

Sexta, quoniam in omni loco & tempore, accipis à Deo innumera beneficia; meritoque timebis, venturum ipsum tanquam Iudicem, qui actionum tuarum rationem exigat, æquum est, h sine intermissione orare, aut gratias agendo, pro acceptis beneficijs; aut veniam petendo, de culpis admisis. Hæ sunt summam rationes, quæ te obligant i *semper orare*, & non desicere, sicut ipse Saluator monuit. Ne verò hoc tibi videatur impossibile aliam summam subiiciemus, qua ostendentur modi, id ipsum exequendi.

d Luc. 21. 36.
d Ephes. 6. 18

Hom. 70. ad
pop.

4.

e Matt. 6. 12.
e Luc. 11. 3.

f Heb. 3. 13.

5.

g Leuit. 6. 12

6.

h Thef. 5. 17
h Gal. 3. 1
h Luc. 21. 26

i Luc. 10. 1.

SPIRITUS
PONTE

1. PRIMVS semper orandi modus est per
 ficax desiderium, semper in corde conseru-
 tum: sicut Christus Dominus noster iubet nos
 renunciare omnibus rebus, non in effectu
 re ipsa: quia id non esset omnibus possibile
 affectu & desiderio, ita ut parati simus, om-
 nibus rebus etiam in effectu renuntiare, quia
 id ad nostram salutem esset necessarium; & si
 ipsa ijs ita renuntiemus, que ad eam conseque-
 dam nobis sunt impedimento. In hunc
 modum, orandum est tibi semper, desiderium
 scilicet efficaci orandi toto tempore, quo fu-
 rit necessarium, & conueniens ad tuam salu-
 tem & perfectionem, ita ut sis omnino prom-
 ptus ad id præstandum. Et hoc desiderium ve-
 de frequenter renouandum est. Nam ipsam
 desiderare, est orare.

2. HINC est quod etiam censearis semper
 rare, si semper te prepares ad orandum, ita ut
 actiones tuæ & verba, sint continua quædam
 præparatio ad benè orandum. Hoc enim
 quod dixit David: *Desiderium pauperum
 audiuit Dominus, præparationem cordis eorum
 audiuit auris eius.* Significans, utrumque horum
 vim orationis.

3. ET ob eandem causam dicunt sancti, chari-
 tatem ipsam esse continuam orationem, sem-
 perque clamare, quatenus producit feruor-
 tia desideria DEO placendi; ipsaque opera-
 lenat ad finem orationis, gloriam scilicet
 diuinam, & vnionem cum summa boni-
 tate.

S. Bern. ad
 Frat. de Mō
 te Dei.
 S. August. in
 Psal. 37.

cap. 4.

l. Psal. 6. 17.

Ex quo etiam fit, vt semper censearis orare, semper conserues fructus orationis: quæ in eis, & per eos semper clamat, ad eum modum, quo dixit Eccles. *1 Conclude Eleemosynam in corde pauperis, & hac prote exorabit & liberabit ab omni malo.* Nam (vt S. Thomas aduertit) effectus orationis in proximos, beneficijs eos ad orandum pro nobis prouocantes, vim habent orationis; licet multò maiorem vim illi habeant quos in nobis efficit: quia addunt nos deuotos. Id enim voluit Dauid, cum dixit: *Reliquia cogitationis diem festum agent tibi.* quia scilicet nos prouocant ad orandū; & gaudere faciunt fructibus, ex ipsa oratione prouentibus.

VENIAMVS nunc ad ipsamet orationis exercitia, quæ, quo ad nobis possibile erit, iuxta facultatem nostram, frequentissima esse debent. Hoc verò quatuor modis explere possumus.

PRIMUM summo rigore seruare tempora ad orandum constituta, à quibus nunquam desistamus, vllius humani respectus causa: nisi necessitas manifesta interrumpere ea cogat. Sicut S. Daniel, qui *consueuerat* ter in die orare, nunquam voluit eam consuetudinem deserere, nec ob negotiorum multitudinem, quæ in regni gubernatione habebat: tãquam vnus ex tribus principibus, quibus Rex confidebat; nec ob timorem *mortis*, quam idem Rex fuerat minatus ei, qui *spatio triginta dierum Deū rogaret.* Et quamuis, durante lege, potuisset esse

4.
Eccles. 29. 15
2. 2. q. 84. ad
14. ad 4. &
lect. 5. ad
Rom. 1
m Psal. 75. 11.

S. Thom.
supra.
I.
Dan. 6. 10.

SPIRITUS
PONTE

cap. 2.

esse cōtentus semel orare, idq; occultè, claudens domus suæ fenestris, & non Ierusalem vertit sicut ante consueuerat: noluit tamen quocumque suæ consuetudini detrahere, ne ipsam orationem & feruorem in ea imminueret. Nā si vna circumstantia bonæ consuetudinis intermittatur, via aperitur ad eandem omnino consuetudinem prætermittendum Illustratur tamen est exemplū Christi D.N. qui consuetudinem eundi ad orandam in horto Gethsemani, non interrumpere noluit, licet esset conscius, se esse comprehendendum. vt sic appareret, quod ipse faceret sancto huic exercitio non esse.

2.

Secundus modus est, breui aliqua oratione singulis diei horis se exercere, ita vt pulsatio horologij excitet nos ad orandum, quò orationis cursus, iuxta consiliū S. Chrysostomi, totius diei cursui cōquetur; imò & noscitur quoties horologium in ea audierimus. Et sic ut campana, quæ ter in die pulsatur ad laudandam Beatam Virginem nos excitat, ad faciendum; ita illa, qua pulsatur ad sacrum Missæ, ad vespèras, & alias horas, excitare non potest, ad hasce breues orationes, accipiendū hinc bonam consuetudinem orandi, quoties Campanæ audiuntur.

Lib. 3. de orando Deū ad finem.

3.

Tertius modus est, certum numerum orandi præscribere, septimum videlicet aut nonum quem expleamus in decursu diei, à matutino tempore, vsque ad horam prandij; & ab hac hora firmiter vsque ad horam incumbendū

obstringendo nos ad id certò præstandum; mox ista aliqua pœna, si quam orationem commiserimus; vt hac occasione multas alias orationes expleamus, exercendo videlicet illas, quæ iaculatoriæ vocantur; & tanquam hastæ vel sagittæ, procedunt ex corde, breuissimè & acutissimè, sed cum tanto feruore & frequentia vt hæc suppleat earum breuitatem, pertingantque ad ipsum cœlum; Deique o cordis (si ita loqui licet) infixæ, illud vulnerent, & accessum inueniant ob amoris vnionem. Tales orationes frequentes erant apud antiquos Patres, valdeque approbatæ à Sanctis Basilio, Augustino, Chrylostomo, & alijs spiritualibus Patribus; & præclarissimo exemplo confirmatæ Christi D. N. in cruce, vbi tres horas, magnos cruciatus sustinuit; & interdum aliquam ex his sagittis ardentissimo feruore iaculabatur. Primum enim dixit. p *Pater dimitte illis, quia nesciunt, quid faciunt;* & post vnâ horam: q *Deus meus Deus meus, vt quid dereliquisti me?* & postea: r *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Quo exemplo nos docuit, iaculatorias orationes, ob aliquem ex tribus finem, esse iaciendas, in bonum scilicet proximorum. aut nostrum in hac vita, aut in æterna.

o Cant. 4. 9.

S. Basil. 1. de
 conit. mo
 nast. c. 2.
 S. Aug. epist.
 121. c. 10.
 Cassian. lib.
 2. c. 10. & 11.
 & col. 4. c. 35
 S. Chrylost.
 Hom. 73. ad
 pop.
 p Luc. 23. 46
 q Mat. 27. 46
 r Luc. 23. 46

SPIRITUS
PONTE

S. 4.

De coniungenda oratione externis & actionibus.

NEC sine mysterio Christus D. N. in cruce has orationes, inseruit alijs verbis in ipsa cruce, quibus allocutus bonum latronem, matrem suam, ac dilectum templum; & clamando: Sitio, ut sitim suam temperaret: quo exemplo nos docuit quantum ad modum semper orandi, ingerendo scilicet in modum orationes alijs operibus & occupationibus huius vitæ; ita ut a *vestimenta* Spiritus sancti scilicet opera, afflentur *odore tharis* à fine usque deorsum: inchoando scilicet semper (ut ait S. Dionysius) ab oratione, pergendo in eisdem, & finem eis imponendo varijs affectibus deuotionis. Interdum exemplum operis, licebit tibi occasionem accipere, ad petendam à Deo aliquam virtutem, in ipso opere insinuatur: ut cum te induas, petas à Deo, ut te veste pretiosarum virtutum induat; si exuis te, petas à vitijs tuis exui; si manus lauas, pete ut cor tuum lauet, & opus purificet; si comedis aut bibis, pete animæ perfectionem. Interdum licebit breuem aliquam considerationem ex ipso opere deducere, quæ ipsum comitetur. Sicut S. Bernardus ait, cogita in labore causam tui laboris, ut poena, quam sustines, reuocet in memoriam culpam, quam illam pateris. Cogita etiam præmissa

a Cant. 4. 11.

c. 3. de diuin. nominib.

serm. de duab mensis.

laboris, ut animas teipsum ad illum libenter
 accipere; aut cogita legem Domini, cui
 tuum opus, debet esse conforme. Nam (ut ait
 Dionysius) qui pingere vult imaginem, ad
 imitationem alterius; modo respicit ipsam I-
 deam, & modo aliquid facit ad eius imitatio-
 nem. ut et ansumptum fit conforme Ideæ ori-
 ginali. Et faber (ait S. Bassilius) facit suum opus
 contemplando Ideam, quam proposuit is, qui
 opus imperavit. Sic tibi facienda sunt opera
 tua, ut sis memor Dei legislatoris, qui ea tibi
 præcepit, legem quæ & normam siue exemplar
 eorum dedit. Et hic est excellentissimus oran-
 di & operandi modus, *levando* scilicet (ut
 ait Ieremias) *corda nostra cum manibus*, oculos,
 & lingua ad Dominum in cælos: oculos, ad
 contuendum Deum præsentem; Cor, ad dirigē-
 dum in eundem tua desideria: Linguam, ad
 auxilium petendum; Manus, ad executionem
 intelligentem eorum, quæ ipse præcipit. c Non
 oblitiscaris (ait Sapiens) *amici tui in operibus*
 tuis. Quis autem magis tibi amicus, quàm Deus,
 non oblitiscaris eius, cum aliquid feceris.
 Hoc modo orabant, & laborabant Monachi il-
 li antiqui, de quibus refert Cassianus, quod dum
 manibus laborarent, non omittebant medita-
 tionem psalmodiarum; sed simul breves oratio-
 nes coniungebant, totum diei tempus in his of-
 ficiis consumentes, quæ alij statuto tantum
 tempore celebrare: Ita ut quid ex quo pende-
 ret, haud facile posset à quoquam discerni: id
 est, utrum propter meditationem spiritualis

c 4. de divin
nomin.

Reg 5 exful-
sis & reg. 306
ex brevi in
id: sicut oeu-
li sanorum
manib Do-
minorum.

b Thre. 3. 4

c Eccl. 37. 6

Lib 3 c. 2.

Lib 2. c. 14

SPIRITUALIS
PONTIFEX

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

continuum manuum opus exerceat; au-
 pter operis perpetuitatem, tam prædica-
 spiritus profectum, scientiæ que lumen acci-
 rèrent. Quorum exemplo (ait S. Augustinus)
 discere meritò debent ignavi ac tepidi, po-
 bile esse, corpore attendere ad externa opus
 & simul spiritu ad interna. Et quidnam illi
 boriosus potest, quàm pugnare contra fo-
 aduersarios? Audi igitur, quid scriptura
 uina dicat de militibus Machabæis: dicitur
 (inquit) *Et qui cum eo erant, inuocato Deo
 orationes, congressi sunt, manu quidem potentes,
 sed corde Dominum inuocantes; et de
 Dei magnifice delectati, qui ita illis assidue
 experientia ipsa admirandum eius auxilium
 agnoscētes, & hoc modo licebit implere.*

Apostolus præcipit dum ait: *e volo viros
 in omni loco, leuantes puras manus sine
 disceptatione, qui non exprimit viros, vi-
 lieres & iuuenes excludat; sed vt significet
 qui heroicum aded consilium sint secuti
 viros esse debere, in virtute & animi fortitu-
 dine, imitantes Angelos custodes, qui cum
 cum vnum sibi designatum habeant, cui
 videlicet Empyreum, vbi Deum vident, &
 miliariter alloquuntur: quando tamen
 exeunt, ad terram descendentes, sicut Raphael
 ad commissum sibi munus exequendum
 propterea intermittunt cum Deo agere,
 quocunque loco & occupatione versentur.
 Sic igitur viri Angelici, etsi loca habeant
 rationi deputata, vt prædictum est; quando*

Lib. de ope
 e Monach.
 c. 7.
 s. Bern. ser.
 de duabus
 mentis.

1. Machab.
 vlt. 26.

1. Tim. 2. 8.

...inde exeunt, non propterea intermittunt
...re, in omni loco, & occupatione occurren-
... Nam (vt ait S. Hilarius) in omni loco cor-
...pore, suum habent cubile internum, in quo
...am Deo orationem offerant. O Deus omni-
...potens, ostende in me tuam omnipotentiam,
...conseruanda memoria tuæ præsentia intra
...meum spiritum, etiam dum laboro corpore;
... & siquidem iubés, me *semper orare & non de-*
...*ficere*; doce me orationem externæ actioni
...coniungere, vt altera alteram iuuat, ne defi-
...ciat. Amen.

Can. 5. in
Mat.
S. Ambr. l. de
sacris. c. 3
S. Chrysof
hom. 79 ad
pop.
Greg. l. 18.
Mor. c. 5.
Luca. 18. 1.

§. 5.

*De perseverantia in oratione vsque
ad mortem.*

IMPONEMVS nunc finem ijs, quæ ad no-
stram cum Deo familiaritatem spectant,
dicentes: Christum D. N. non solum iube-
re nos *semper orare & non deficere*, orationem
scilicet intermittendo, sed etiam perseverare,
& non deficere in eius fervore, quoad omnes
circumstantias feruentis orationis: ita vt neq;
deficiat, in Dei præsentia cogitanda, nec in at-
tentione & reuerentia tantæ Maiestati de-
bita; nec in fiducia, nec in substantiali de-
votione, nec in ordinaria continuitate: sed
in his omnibus esse perseverandum vsque
ad mortem. Nam vsque ad illam horam,
non obtinetur præcipuum bonum, quod
per eam quærimus, vita scilicet æterna,

X 2

& sub-

SPIRI
PONTE

In Psal. 65.
ad finem.

& sublime donum perseverantia in eius gratia, quod est omnino necessarium, ut patet nobis ingressus ad gloriam: Et hoc quidem naturae nostrae procul dubio difficillimum, quae facile lassatur in oratione, dum tenet cum intentum ad iaculandum fortiter laborat. Et ipsa experientia docet nos, quod S. Augustinus ait; multos iustos initio sua confessionis, ferventer orare; mox tepidè; dein desidè; ac denique negligenter; & in specie tantum; ita hoc exercitium interruptentes, parvi faciunt, si orationem per dies aliquot permittant, aut se ad eam non praeparant, eoque in illud maledictum Ieremiae in curia dicentis: a *Maledictus qui facit opus Dei frivole.*

a Iere. 48. 10

Quod enim aliud opus magis propriè dici potest Dei, quam familiaritas cum ipso? Quidquid enim in ea fit, Dei est: quod Deo fit, cum Deo & in virtute Dei: & ut angelista appellat *orationem Dei*. Dignitateque est tali maledictione, qui huiusmodi opus facit negligenter. Contemnit enim Dei maiestatem, cum quo agit. Quae autem

b Luc. 6, 12

rit eius maledictio, nisi quae dicta est à Deo in monte Gelboe, quod scilicet *ne res pluvia caelestis veniat super eum, nec quod manna Angelorum, nec resplendeat ignis a seculo factuum diuinorum, nec pars ceps fiat consolatorum, nec ceterorum bonorum; quae secum affert oratio, quando fit, ut*

c 2. Reg. 1. 21.

portet. Amplectere itaque sapientis consilium dicentis: d *Non impediaris orare semper.*

d Eccl. 18. 21

peruenis vsque ad mortem iustificari, quoniam
 merces Dei manet in aeternum. Quasi diceret,
 multa occurrent tibi impedimenta ad conti-
 nuandam orationem, & perseverantiam in ea
 usque ad mortem: sed nullo eorum patiaris te
 impediri, aut orationem intermittas. Si enim
 ad ea destiteris, amittes iustitiam & sanctita-
 tem. Simul enim, pari que passu incedunt con-
 tinua oratio, & cōtinua sanctificatio. Et quod
 vnus continuationem impedit, etiam impedit
 continuationem alterius; & qui impedimenta
 remouet vnus, simul quoque remouet alterius.
 Expediit autem illa remouere, quia merces v-
 triusque non perit: sed aeterna est, nec est limi-
 tati, sed immensa. Quia est ipsemet Deus, &
 bona quae ab ipso preueniunt. O Deus aeternus,
 cuius est donum perseverantiae, concede mihi
 in oratione perseverare vsque ad finem vitae,
 sicut tu vis, vt sic perseverem etiam in iu-
 stitia, sicut per gratiam tuam
 dignus, qui perueniam ad a-
 ternam vitam A-
 men.

SPIRITUS
 PONTE